

38/2009. (VIII. 7.) KHEM rendelet

a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés *b*) pont 20. alpontjában, az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. § (4) bekezdésében, valamint az egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről szóló 2007. évi LXXXII. törvény 6. § (4) bekezdés *a*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 133/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés *a*) pontjában, valamint a kormányhivatalokat felügyelő miniszterek kijelöléséről szóló 8/2006. (XII. 23.) ME rendelet 1. § *e*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 165/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *a*) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró környezetvédelmi és vízügyi miniszterrel, az egészségügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 161/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *a*) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró egészségügyi miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. § (1) A veszélyes áruk közúti járművel végzett belföldi szállítására – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – az *1. melléklet* szerinti előírásokat a *2. mellékletben* meghatározott eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(2) E rendelet hatálya nem terjed ki

a) a Magyar Honvédség és a külföldi fegyveres erők tulajdonában lévő vagy felelősségi körébe tartozó közúti járművel végzett szállításra;

b) a teljes egészében egy körülzárt terület határán belül végzett szállításra.

(3) E rendelet alkalmazásában

a) *ADR*: a Genfben 1957. évi szeptember hó 30. napján kelt, a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás

b) *közúti jármű*: a közúti forgalomban való használatra szánt, legalább négy kerékkel rendelkező, 25 km/h-t meghaladó legnagyobb tervezési sebességű gépjármű, valamint pótkocsija, kivéve a síneken futó járművet, a mozgó munkagépet, valamint a veszélyes áru szállításakor legfeljebb 40 km/h sebességgel közlekedő mezőgazdasági és erdészeti vontatót.

2. § Ha a veszélyes áruk szállítása során bekövetkezett baleset vagy más rendkívüli esemény nyomán megállapítást nyer, hogy az alkalmazandó biztonsági intézkedések nem elegendőek a szállítással összefüggésben felmerülő kockázat korlátozásához, továbbá ha sürgős intézkedések megtétele szükséges, a közlekedésért felelős miniszter által vezetett minisztérium haladéktalanul értesíti az Európai Bizottságot a javasolt intézkedésekről.

2/A. §¹ Az e rendelet 1. melléklete 1.9.5 szakaszában, valamint a 8.2 és a 8.6 fejezetében szereplő illetékes hatóság a közlekedési hatóság.

3. §² Ez a rendelet

a) a veszélyes áruk szárazföldi szállításáról szóló 2008. szeptember 24-i 2008/68/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek, valamint

b) a veszélyes áruk szárazföldi szállításáról szóló 2008/68/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv mellékleteinek a tudományos és műszaki fejlődéshez való első hozzáigazításáról szóló 2010. szeptember 2-i 2010/61/EU bizottsági irányelvnek

való megfelelést szolgálja.

4. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2)³

5. §⁴ E rendeletnek a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról szóló 38/2009. (VIII. 7.) KHEM rendelet módosításáról szóló 71/2011. (XII. 8.) NFM rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított 2. melléklete 13. pont 1. c) és 1. d) alpontjai nem vonatkoznak azokra a foglalkozásvezetőkre, akiket a Módr. hatályba lépésekor⁵ az illetékes hatóság már elismert.

1. melléklet a 38/2009. (VIII. 7.) KHEM rendelethez⁶

A VESZÉLYES ÁRUK NEMZETKÖZI KÖZÚTI SZÁLLÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ EURÓPAI MEGÁLLAPODÁS (ADR) „A” ÉS „B” MELLÉKLETE 2011.

 [MHKT 3.PDF](#)

2. melléklet a 38/2009. (VIII. 7.) KHEM rendelethez⁷

Kiegészítések az ADR belföldi alkalmazásához

Az 1. melléklet előírásait a veszélyes áruk belföldi közúti szállítására a következő kiegészítésekkel kell alkalmazni:

1. Az 1. mellékletben a jelöléseknél és az okmányok kitöltésénél elegendő a magyar nyelv használata. Ez az eltérés nem alkalmazható a radioaktív anyagok szállításánál használt bárcák és nagybárcák felirataira.
2. Az 1. melléklet 1.3.2 szakasza szerinti oktatásokat a veszélyes áruk közúti szállítására vonatkozó, érvényes bizonyítvánnyal rendelkező veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó tarthatja.
3. Az 1. melléklet 1.3.2.4 bekezdése szerinti ismeretfelújító oktatást az 1. melléklet 1.8.5.3 bekezdésében meghatározott kritériumokat kielégítő baleset vagy káresemény bekövetkezése esetén soron kívül is meg kell tartani.
4. Az 1. melléklet 1.3.3 szakasza szerinti oktatásra vonatkozó iratot az alábbi adattartalommal kell elkészíteni:
  1. az oktatás helye, időpontja;
  2. az oktatás jellegének, témaköreinek megjelölése az 1. melléklet 1.3.2 szakasza szerint;
  3. az előadó(k) biztonsági tanácsadó bizonyítványának száma, érvényességének lejáratí ideje;

4. az oktatásban részt vevők neve és a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos munkaköre;
5. az előadók és a résztvevők aláírása.

A munkáltató az oktatásban résztvevő részére igazolást állít ki. Az oktatásra vonatkozó iratokat a munkáltatónak legalább 5 évig meg kell őriznie.

5. Az 1. melléklet 1.5.1 szakasza szerinti – Magyarország által is elfogadott – ideiglenes eltérésekről kötött megállapodások a belföldi szállításokra is alkalmazhatók.
6. Az 1. melléklet 1.6.3.1 bekezdését a következő kiegészítéssel kell alkalmazni:
Megjegyzés: az 1978. október 1-je előtt gyártott tartányok és battériás járművek 1995. szeptember 1-je után időszakos vizsgálatnak nem vethetők alá, kivéve, ha a tartány kielégíti az 1.6.3.1 bekezdés feltételeit.
7. Az 1. melléklet 2.2.62.1.1 pontját a következő 3. megjegyzéssel kiegészítve kell alkalmazni:
Megjegyzés 3. Azon anyagok belföldi szállításánál, amelyek az 1994. december 31-ig érvényes ADR szerint a 6.2 osztály fogalmkörébe tartoztak, de az 1995. január 1-jétől hatályos előírások szerint már nem esnek az ADR hatálya alá, az 1994. december 31-ig hatályos ADR 6.2 osztályára vonatkozó (szállítási, csomagolási) előírásokat kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a fuvarokmányba az „undort keltő anyag” bejegyzést kell tenni.
Az undort keltő anyagok belföldi szállítását végző gépkocsivezetőknek a szállításra előírt szabályokból vizsgát kell tenni, amelyről a Nemzeti Közlekedési Hatóság igazolást ad ki. A vizsga követelményeit a Nemzeti Közlekedési Hatóság elnöke határozza meg.
8. Az 1. melléklet 5.1.5.4.1 pont b) alpontját a következő módosítással kell alkalmazni:
b) a feladó vagy a címzett, vagy mindkettő azonosító adatait. Ha az UN 2911 tétel alá tartozó áruk szállítása a gyártóhely és a központi elosztó raktár között egyesítőcsomagolásban történik, a feladó és a címzett azonosító adatait az egyesítőcsomagoláson kell feltüntetni;
9. Az 1. melléklet 5.4.1.1.1 pont h) alpontját a következő módosítással kell alkalmazni:
h) a címzett(ek) nevét és címét. Ehelyett, ha az UN 1011 butánt, az UN 1965 szénhidrogén-gáz keveréket, cseppfolyósított, m.n.n. vagy az UN 1978 propánt több, olyan címzetthez szállítják, akik a szállítás megkezdésekor még nem ismertek, „a járműről történő értékesítés” kifejezést lehet beírni;
10. Az 1. melléklet 5.4.3 és 8.1.5 szakasza alkalmazásában:
  1. Az EN 141 szabvány az „MSZ EN 141:2001 Légzésvédők. Gázsűrők és kombinált szűrők. Követelmények, vizsgálat, megjelölés” című szabványt jelenti.
  2. Az EN 471 szabvány az „MSZ EN 471:2003+A1:2008, Jó láthatóságot biztosító védőruházat szakmai használathoz. Vizsgálati módszerek és követelmények” című szabványt jelenti.
11. Az 1. melléklet 7.3.3 szakasz VV11 különleges előírása alkalmazásában:
  1. a „különlegesen felszerelt jármű” a következőt jelenti:
az ADR értelmében vett fedett jármű, amelynek kialakítása, valamint állapota olyan, hogy normális szállítási körülmények között megakadályozza mind a szilárd, mind a folyékony rakomány szabadba jutását. A járművön belül, a berakáshoz használt csomagolóeszközök biztonságosabb és könnyebb kezelhetősége érdekében műanyag tartóeszköz („kuka”) is elhelyezhető.
  2. a szállítás „oly módon történik, ami nem veszélyezteti az embereket, az állatokat és a környezetet, pl. a berakás zsákokban, vagy légtömör csatlakozásokon keresztül történik” feltétel akkor is teljesül, ha:

- a hulladékot olyan műanyag zsákokban rakják a járműbe, amelyek megfelelnek az egészségügyi intézményekben keletkező hulladék kezeléséről szóló 1/2002. (I. 11.) EüM rendelet (a továbbiakban: EüM rendelet) követelményeinek, valamint a hulladék zsákba helyezése és lezárása szintén megfelel az EüM rendelet előírásainak; vagy
- a hulladékot olyan merev falú csomagolóeszközökben rakják a járműbe, amelyek megfelelnek az EüM rendelet követelményeinek, valamint a hulladék csomagolóeszközbe helyezése és lezárása szintén megfelel az EüM rendelet előírásainak;

valamint

- a csomagolóeszközök megfelelően vannak rögzítve, hogy normál szállítási körülmények között ne rongálódhassanak meg;
- a műanyag zsákok sem a járműben, sem a műanyag tartóeszközben („kukában”) nincsenek annyira összenyomva, hogy elveszítsék szivárgásmentességüket;
- ha egyazon járműben merev falú csomagolóeszközben és műanyag zsákban is szállítanak hulladékot, azok megfelelően el vannak választva egymástól, pl. merev válaszfallal, osztófallal, hálóval vagy műanyag tartóeszkőzzel („kukával”) úgy, hogy normális szállítási körülmények között ne rongálódhassanak meg;
- a műanyag tartóeszközök („kukák”) fedele a szállítás során csukott állapotban van;
- a műanyag tartóeszközök („kukákat”) a járműben úgy vannak rögzítve, hogy normális szállítási körülmények között ne következessen be olyan elmozdulás, amely a rakomány sérülését okozná.

12. Az 1. melléklet 8.2 fejezete alkalmazásában az „oktató” alatt a „foglalkozásvezető” értendő.

13. Az 1. melléklet 8.2.2.2 bekezdését a következő kiegészítésekkel kell alkalmazni:

1. A foglalkozásvezetőt az illetékes hatóság elismeri, ha:

- a) a veszélyes áruk közúti szállítására vonatkozó, az oktatni kívánt áruosztályokra érvényes veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadói bizonyítvánnyal rendelkezik;
- b) az illetékes hatóság által meghatározott továbbképzésen részt vett és az azt követő vizsgán megfelelt;
- c) legalább öt éves, a veszélyes áruk szállítására terén (ide értve az oktatást is) szerzett szakmai gyakorlata vagy járművezető-képző szakoktatói képesítése van;
- d) legalább 20 órában – az illetékes hatóság részére előzetesen írásban bejelentett – hospitáláson vett részt egy legalább három éve működő, ADR oktatási engedéllyel rendelkező képzőszervnél.

2. Amennyiben

- a) a szakfelügyeleti ellenőrzés megállapítása szerint a foglalkozásvezető szakmai tevékenységének színvonala nem kielégítő, vagy
  - b) az 1. pont a) és b) alpontja bármelyikében foglaltak nem teljesülnek
- az illetékes hatóság a foglalkozásvezető elismerését a hiányosság megszűntetéséig felfüggeszti.

14. Az 1. melléklet 8.2.2.3.3 a) pontját a következő kiegészítéssel kell alkalmazni:

- a) legalább négy órás tartányjármű vezetési gyakorlat keretében a járművek menetközbeni viselkedésére, beleértve a rakomány mozgását is;

15. Az 1. melléklet 8.2.2.6 bekezdését a következő kiegészítésekkel kell alkalmazni:

A tanfolyamnak az illetékes hatóság általi jóváhagyásához a képző szervnek a következőket is

biztosítania kell:

1. Alaptanfolyam esetén:

a) olyan tanterem,

- amely megfelel a vonatkozó építésügyi előírásoknak;
- amelyben van iskolatábla vagy más demonstrációs tábla (pl. flip chart), korszerű oktatástechnikai eszköz és vetítésre alkalmas felület (pl. vetítövászón), valamint
- valamennyi hallgató számára megfelelő ülőhely és pad (asztal) van, amelyek szükség szerint átrendezhetők;

b) a következő segédletek:

- a hatályos ADR rendelet a mellékleteivel együtt,
- a közúti közlekedés szabályairól szóló hatályos rendelet,
- tablók (jármű jelölésről, veszélyességi bárcákról),
- a jelölések bemutatására szolgáló eszköz (pl. ponyvás vagy zárt felépítményű jármű-makett, melynek méretaránya M=1:13-tól M=1:32-ig terjedhet, vagy a jelölési lehetőségeket bemutató tábló, digitális kivetített fénykép, stb.),
- jelölésekkel (UN szám, jóváhagyási jel, bárca, felirat) ellátott küldeménydarabok vagy az azokat helyettesítő imitáció;

c) a következő okmányok és nyomtatványok (tíz hallgatónként 1-1 db):

- CMR fuvarlevél (üres minta és kitöltött),
- belföldi szállítólevél, menetlevél és fuvarlevél (üres minta és kitöltött),
- írásbeli utasítás a járművezető számára,
- jóváhagyási igazolás (kitöltött minta),
- hulladékszállítási bizonylat (kitöltött minta),
- konténer megrakási bizonyítvány (kitöltött minta),
- multimodális veszélyes áru okmány (kitöltött minta),
- multilaterális megállapodás.

d) felszerelések és személyi védő eszközök a feladatok végrehajtásához:

- legalább 2 db szabványos kerékkötőasztal ék,
- legalább 1 db 2 kg töltetű, az ADR előírásainak megfelelő porral oltó (vagy más oltóanyagú, de azonos oltási képességű) tűzoltó készülék,
- legalább 1 db 6 kg töltetű, az ADR előírásainak megfelelő porral oltó (vagy más oltóanyagú, de azonos oltási képességű) tűzoltó készülék,
- legalább 1 db szabványos fényvisszaverő mellény vagy ruházat,
- elakadásjelző háromszög,
- a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben tételesen meghatározott összetételű elsősegélynyújtó felszerelés, vagy 2013. január 1-ig "B" típusú elsősegély felszerelés,
- hordozható világító készülék (kézilámpa),
- legalább 2 sorozat, küldeménydarabok megjelölésére szolgáló veszélyességi bárca és jelölés,

- legalább 2 sorozat, a járművek, a tartányok és a konténerek megjelölésére szolgáló nagybárca és jelölés,
- legalább 2 db 40 cm x 30 cm-es, számnélküli veszélyt jelző tábla,
- legalább 2 db csökkentett méretű, számnélküli veszélyt jelző tábla,
- legalább 2 db 40 cm x 30 cm-es, számmal ellátható veszélyt jelző tábla (darabonként 2 cserélhető számgarnitúrával),
- rakományrögzítő eszközök, pl. heveder, élvédő, csúszásgátló, légszák, vagy ezek használatát bemutató ábrák, fényképek, videók, stb.,
- legalább 2 db, önmagában megálló figyelmeztető jelző,
- legalább 2 db fényvisszaverő terelőkúp,
- legalább 3 db, egyenként legalább 70 cm x 80 cm nagyságú csatornatakaró fólia,
- különféle szorbensek (legalább 3 féle, egyenként legalább 1 liter folyadék felszívására alkalmas),
- legalább 10 kg homok vagy vegyszerfelítató granulátum (tetszőleges kiszerezésben),
- 1-1 db söprű, lapát (ásó),
- lezárható tároló edény kis mennyiségű anyag gyűjtéséhez (pl. fedeles vödör).
- félálarc,
- porálarc,
- légzésvédő maszk,
- menekülő kámzsa,
- szűrőbetétek [A1B1E1K1-P1 vagy A2B2E2K2-P2 típusú, kombinált (gáz és részecske) szűrő, és legalább négyféle tetszőleges, egyéb típusú szűrőbetét],
- szemöblítő palack,
- védőszemüveg,
- védőkesztyű,
- védőkötény,
- szennyezett ruha tartó (pl. műanyag zsák).

2. Tartányos szakosító tanfolyam esetén az alaptanfolyamon szükséges feltételeken túlmenően:

- a különféle tartányok kapcsolási vázlatai, különösen a töltési- és ürítési rendszerek bemutatásához.

3. Az 1 osztály anyagai és tárgyai szállítására vonatkozó szakosító tanfolyam esetén az alaptanfolyamon szükséges feltételeken túlmenően:

- legalább egy, IP 54 vagy IP 65 védettségi fokozatú vagy robbanás biztos EExd nyomásálló tokozású, minősített kézi lámpa.

16. Az 1. melléklet 8.2.2.7 bekezdését a következő kiegészítésekkel kell alkalmazni:

A vizsgákon a tanfolyamokon szükséges feltételeken túlmenően a következőket kell biztosítani:

- a tanterem mellett – a gyakorlati vizsgák megtartásához – egy, a vizsgázók számának megfelelő helyiséget, legalább két asztallal és két székkal, ahol a gyakorlati vizsgafeladatok végrehajthatók,

- a vizsgáztatáshoz szükséges okmánycsomagot,
  - a 4.1, a 4.2 és a 4.3 osztály tartányos szakosító vizsgájához érvényes ADR jóváhagyási igazolással ellátott, az adott osztály anyagainak szállítására alkalmas tartányjárművet vagy tankkonténert.
17. Az 1. melléklet 8.2.2.7.1.1 pontját a következő kiegészítéssel kell alkalmazni:
Vizsgára az a hallgató bocsátható, aki a tanfolyamot elvégezte, a 20. életévét betöltötte és legalább két éve, B kategóriára érvényes vezetői engedéllyel rendelkezik.
18. Az 1. melléklet 8.2.2.7.1.3 pontját a következő kiegészítéssel kell alkalmazni:
Az illetékes hatóságnak gondoskodnia kell a kérdés gyűjtemény közzétételéről.
19. Az 1. melléklet 8.2.2.7.2.1 pontját a következő kiegészítésekkel kell alkalmazni:
1. Az 1 osztály anyagai és tárgyai szállításának szakosító vizsgájára az a hallgató bocsátható, aki a nem tartányos szállításra érvényes ADR oktatási bizonyítványát öt évnél nem régebben szerezte.
  2. A 7 osztály radioaktív anyagai szállításának szakosító vizsgájára az a hallgató bocsátható, aki a nem tartányos szállításra érvényes ADR oktatási bizonyítványát öt évnél nem régebben szerezte és az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 16/2000. (VI. 8.) EüM rendelet szerinti, érvényes legalább alapfokozatú sugárvédelmi vagy radiológusi képzettséggel rendelkezik.
  3. Tartányos szakosító vizsgára az a hallgató bocsátható, aki a nem tartányos szállításra érvényes ADR oktatási bizonyítványát öt évnél nem régebben szerezte, legalább 2 éve, C kategóriára érvényes vezetői engedéllyel rendelkezik, és a 14. pontban előírt vezetési gyakorlatról szóló igazolását bemutatta.
  4. Ismeretfelújító vizsgára az a hallgató bocsátható, aki az adott osztályra és szállítási módra a vizsga időpontjában érvényes ADR oktatási bizonyítvánnyal rendelkezik.
20. Az 1. melléklet 8.5 fejezetében lévő S12 utasítás a következő kiegészítéssel alkalmazható:
A gépjárművezetők ezt a képzést az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 16/2000. (VI. 8.) EüM rendelet szerinti, legalább alapfokozatú sugárvédelmi képzettség megszerzése után a 8.2.3.1 bekezdés szerinti oktatás során is megkaphatják, ha az oktatást az ADR 7 osztályára érvényes veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadói bizonyítvánnyal rendelkező személy tartja.